

NAUCZANIE JĘZYKÓW OBcych ONLINE: GARŚĆ POMYSŁÓW

dr Małgorzata Karczewska

Instytut Neofilologii

Uniwersytet Zielonogórski

M.Karczewska@in.uz.zgora.pl

Wprowadzenie

- Pracuję jako nauczyciel języków obcych z osobami dorosłymi (studenci)
- Do tej pory moje zajęcia były tradycyjne, ostrożnie podchodzę do technologii (nie mam smartfona)
- Jedyny wyjątek: wykorzystanie TED talków
 - Poszerzanie słownictwa
 - Radość z rozumienia treści oryginalnych
 - Poszerzanie wiedzy o świecie (różne dziedziny)
- W obecnej sytuacji: konieczność znalezienia nowych rozwiązań
- Pomysły jako inspiracja, konieczny wybór z uwzględnieniem wieku czy poziomu uczniów oraz ich możliwości technicznych

Zmiana podejścia do nauczania

- Czas pandemii – stan **niezwyczajny**: inne potrzeby i możliwości
 - Niepokój, strach, napięcie
 - Potrzeba spokoju, wypoczynku (sen, aktywność fizyczna, odejście od komputera)
 - Ograniczenia techniczne i organizacyjne (np. dzielony sprzęt, problem z Internetem)
 - Ale też: szansa na rozwój
- Potrzeba wyjścia poza schemat i utarte ścieżki nauczycieli i uczniów
- Uczniowie stają się **partnerami** w procesie nauczania, musimy rozwinąć **zaufanie, cierpliwość i wyrozumiałość**

Zmiany mentalne

- Konieczność przewartościowania treści
- Pogodzenie podstawy programowej z obecnymi realiami
- Pogodzenie się z faktem, że pewne elementy trzeba „odpuścić”
- W zamian rozwijanie umiejętności praktycznych, przydatnych życiowo:
 - Odpowiedzialność
 - Organizacja czasu pracy
 - Kreatywność
 - Samodzielność
 - Praca nad psychiką
 - Wykorzystanie nowych mediów (źródło wiedzy + komunikacja)

Oszczędność czasu

- W czasie pandemii wykonywanie obowiązków nauczyciela i ucznia zajmuje więcej czasu
- Konieczne nowatorskie rozwiązania, „okrojenie” materiału
- Łączenie zadań i integracja wiedzy z różnych przedmiotów (oszczędność czasu)

Jacek Ścibor (2020), *Wstrzymaj siebie, rusz ucznia: e-nauczanie a e-twórczość*, w: Jacek Pyżalski (red.), *Edukacja w czasach pandemii wirusa COVID-19* (dostępny bezpłatnie u autorów)

Łączenie historii, plastyki, W-F i informatyki (prezentacja o olimpijczykach)

Konieczność porozumienia i współpracy nauczycieli

Przykłady łączenia lekcji j. obcego z innymi przedmiotami

- Język angielski + W-F: ćwiczenia np. z Mel B (rozumienie instrukcji w j. angielskim)
- Język obcy + geografia – nazwy krajów, miast w obcym języku i ich lokalizacja w świetle epidemii koronawirusa
- Język polski i j. obcy - polskie przysłowia i ich odpowiedniki w j. obcym (czy istnieją i jaką mają formę)
- Język obcy i wiedza o społeczeństwie – wystąpienia zagranicznych polityków i komentarz bądź streszczenie

Przykłady łączenia lekcji j. obcego z innymi przedmiotami

- Język obcy i historia/biologia - oglądanie filmów w obcym języku, np. TED talks o tematyce związanej z przedmiotem, wiedza o koronawirusie i epidemii, ale też filmów o faktach historycznych
- Język obcy i wiedza o kulturze - filmy obcojęzyczne o sztuce (np. malarstwo)
- Język obcy i religia – czytanie Biblii czy nauka modlitwy w j. obcym
- Język obcy i lekcja wychowawcza – jak mogę pomóc innym (rodzina, sąsiedzi)

Nauczanie języka obcego w czasie pandemii

- Opis dnia swojego i rodziny w języku obcym, zestawienie z wcześniejszym życiem (Użycie czasów teraźniejszych i przeszłych)
- Życzenia, jak dzień powinien wyglądać, co chciałbym robić (tryb warunkowy)
- Prowadzenie dziennika (słownictwo związane z uczuciami)
- Nagranie wypowiedzi i porady np. na FB: 3 pozytywne aspekty izolacji
- Czego się nauczyłem, dowiedziałem (czasy przeszłe)
- Oglądanie wiadomości w obcym języku, streszczanie ich (słuchanie, pisanie)
- Wyszukiwanie konkretnych informacji, np. restrykcje w innym kraju (czytanie, pisanie/mówienie)

Nauczanie języka obcego w czasie pandemii

- Porady, jak zapobiegać pandemii w obcym języku (tryb rozkazujący)
- Rozmowa w j. obcym z kolegą – jak sobie radzi, co robi (mówienie)
- Prezentacja książki (też polskiej) w języku obcym (mówienie/pisanie), promowanie czytania
- Wyszukanie informacji, jak zagraniczny idol spędza czas izolacji (czytanie)
- Przepis kulinarny w języku obcym i próba jego wykonania (czas teraźniejszy, tryb rozkazujący, słownictwo kulinarne)
- Co jeszcze można by było zrobić, aby pomóc (tryby warunkowe)
- Jakie działania zostały podjęte w rodzinie i w kraju (czasy przeszłe)

Nauczanie języka obcego w czasie pandemii

- Zastępowanie wiedzy książkowej materiałami z internetu
- Testy, quizy online (Kahoot, tekst z lukami)
- Opracowywanie przez uczniów słownictwa- słownik obrazkowy (rysunki)
- Układanie krzyżówek z wykorzystaniem słownictwa z danej dziedziny
- Oglądanie filmów i seriali – jaki polecasz?
- Pisanie wiadomości do rodziny i znajomych zagranicą w obcym języku
- Tworzenie zdjęć i memów z podpisami w obcym języku

Konkretne przykłady

- Nie wszystkie zadania muszą być online, część można wykonać analogowo i tylko przesłać skan czy zdjęcie bądź nagranie:
 - Rysunki czy tzw. gazetki, np. jedzenie czy ubrania ze słownictwem w obcym języku
Następnie wystawa tych prac
 - Krzyżówki ze słownictwem z danej dziedziny
 - Nagranie swoich sposobów radzenia sobie z sytuacją (wystarczy zwykły telefon)
 - Recytacja wiersza albo słów piosenki – filmik na Youtube (prywatny)
- TED talki: How mucus keeps us healthy- wysłuchanie, poznanie słownictwa + wiedza o świecie; Benefits of a bilingual brain – korzyść z poznania języków obcych

Konkretne przykłady

- Nauka np. z filmików Arleny Witt (słownictwo, wymowa, gramatyka)
- Strona arte.tv, materiały w j. polskim, angielskim, niemieckim, francuskim, włoskim i hiszpańskim
- Strona Apprendre le francais avec TV5 Monde z materiałami na różnych poziomach
- Słuchanie opery/oglądanie baletu – nauka kultury innego kraju
(np. występy Teatru Bolszoi)
- Rozmowy z graczami z innych krajów – sytuacja u nich

Podsumowanie

- Potrzebujemy więcej luzu i spokoju, nauczyciele i uczniowie
- Wrozumiałość, cierpliwość dla siebie nawzajem
- Wszyscy uczymy się nowej rzeczywistości i zarządzania zajęciami online
- Przewartościowanie zadań i oczekiwań
- Kreatywność i elastyczność w wymyślaniu zadań
(pozostawienie np. różnych opcji wykonania w zależności od możliwości uczniów)

Podsumowanie

- Łączenie wiedzy i zadań z różnych przedmiotów: oszczędność czasu i nowe doświadczenie
- Wykorzystanie mediów, ale też kartki papieru, długopisów i kredek
- Trzeba uwzględnić wiek i możliwości uczniów
- Zaufanie uczniom i spojrzenie z ich perspektywy
- Włączenie pomysłów uczniów: uczą się j. obcych też w czasie wolnym, niech podzielą się doświadczeniami, wtedy poczują się docenieni
- Po pandemii część z tych pomysłów można dalej wykorzystywać 😊

POWODZENIA